

SLOVENSKI NAROD.

Iskate vsak dan popoldne, izvenredne in praznike.
Imenitni: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasil in poslana ter notiče isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavšalno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 180—
 polletno 90—
 3 mesečno 45—
 1 15—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 200 po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno K 240—
 polletno 120—
 3 mesečno 60—
 1 20—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, Ljubljana.
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisano in začetno branovano.
 Receptiv na vrata.

Posamezna številka velja 1 krono.
Poštnina plačana v gotovini.

Dr. France Goršič:

Naš znanstveni jezik.

Ker nimamo znanstvenih in strokovnih glasil, kakor je treba, se v dnevnem časopisu kaj čisto pojavljajo članki, ki prožijo to in ono znanstveno vprašanje. So članki vmes, ki so dobri (uredniki jih baje nič kaj radi ne vzprejemajo), pa članki, ki pod firmo velikih idej urbi et orbi razglašajo našo neboljnost. Zdi se ti včas, kaj govorim prosto po Sudermannu, da sklene ta ali oni gospod, svoj pohajkovalni čas porabiti za končno veljavni sklep, kam mu je obrniti življenja pot, da bi šel do epohalne ideje, ki bi ga takoj dvignila na višek dnevne izrednosti. Tako delo mora biti kajpada znanstvenega značaja in pravci in odraz idej modernega časa, katere toli noro prevračajo red. Sesti je treba na hlače in napisati reformatorično pismo o stvarni, ki si ji kos, in, če ostane ministrstvo gluho (kadar bo nameščevalo), potem pričneš z opozicijo, ne z ono norčavo kastrovsko opozicijo gagačevega liberalizma, ampak s tistim plamtečim lasallskim odporom, ki mu je genij vdihnil znak na čelo.

V vrtnec sproženih idej se je bližal in sedaj je točno vanj zašel tudi naš znanstveni jezik, ki je poverjen v »jezikovno vprašanje na ljubljanski univerzi«, dasi znanstveni jezik s to rečjo nima prav nobenega opravka. Če bi bil pravil svojemu že več ko 20 let rajnemu očetu, ki je bil preprost a moder mož, da na slovenski univerzi, kadar bo, ne bodo predavali po slovensko ampak po ilirsko, bi bil doživel tisti ošinek njegovih oči, ki sem se ga bal, kadar sem bil neroden. Če velja, da smo se borili za svoje vseučilišče, da bi razmahnilo slovensko znanstvo in da bi vzgojilo znanstveni podrastek Slovencev, ondaj pač ne storimo, kakor je storil tisti vrtnar, ki je izmoledoval vrt, da bi na njem živel, pa ga je drugemu prepustil, ko ga je dobil.

Jezikovnega vprašanja na ljubljanski univerzi ni. Predavajo že slovenski in predavali bodo slovenski. Prav nič ne dvomijo s tem, da bodo predavali srbski in hrvaški profesorji v Ljubljani po srbsko oziroma po hrvaško, naši profesorji na Srbskem in na Hrvaškem pa po slovensko. Kadar ne bodo predavali samo kot gostje, se jim bo potruditi, doznati nomenklature, katere se bodo posluževale izpraševalne komisije in slušatelji, da ne nastane zmeta, slična tisti, ki je bila na graški univerzi, kadar so izpraševali Italijane.

Toda po mnenju nekaterih je znanstveni jezik taka reč, ki naj jo

reši krepka pokrajinska vlada s krepko naredbo. Naj pojasnim to stvar raz presojačo pravne terminologije. Odseki za slovenski, srbski in hrvaški jezik, katere je imela komisija l. 1849.—1853., so delali vsak za se, ker se niso mogli zediniti v enotno terminologijo. Izpodletelo jim je posebno zato, ker so se srbski člani komisije prizadevali za številne cerkvenoslovenske izraze. Po zaslugi Matije Dolence so bila vsa tri narečja v enem zvezku natisnjena, »nekaj zato, da bi se s tem bližnja njih sorodnost očito kazala, nekaj pa zato, da bi se nasvetovani pravoslovni izrazi in izreki vzajemno podpirali, opravičevali in dopolnjevali.« Ta uspevek prve polilirske dobe je vse premalo v poštev vzet in je že zato posebne omembe vreden. Slovensko — srbsko — hrvaška anketa že takrat ni nič opravila, ko Slovenci niti Prešerna nismo poznali, ki nam ga je šele Stritar razodel. Sedaj pa ko smo izličili svoj pisni jezik do precejšnje popolnosti, in ko imamo svoj dober uradni jezik in svoj ne ravno slab znanstveni jezik, sedaj naj nam to reč rešuje »vedba srbohrvaščine kot edinega predavalnega jezika«, ki bo po mislih te struje (?) za nekaj časa »ovirala (še tega nam je treba!) univerzino obratovanje (hm!)«, toda — videli boste, kolikšen uspeh bo, kadar bodo gospodje svoja nemška predavanja dali prevesti kar na srbohrvaški jezik, mesto (kdo bi hodil po ovinkih!) na slovenski jezik. O slovenska univerza bo gotovo »razumela zahtevo časa!«

V svoji razpravi »Slovenska pravna terminologija«, ki leži od novembra meseca l. 1918. pri »Slovenskem pravniku«, ki je umrl, sem razpravljal tudi o tem, da je bil Mohorič v Vodi IV. (str. 485 nasl.) sprožil misel edinstva za sodne obrazce in za pravno terminologijo. Poudarjal je, da pomen sodnih obrazcev za sodno rabo nikoli ni bil tako velik, kakor je in kakor se zmorem več zaradi novih zakonov. Mohorič je predlagal, naj se vse knjige obrazcev prirede v vseh avstrijskih slovenskih jezikih po čim enotnejši nazivilih. Od takega izdaja si je bil obetal prave in trajne veljave, pa vzgojevalnega pomena za pravniški podrastek. Ta ideja njegova je sedaj aktualna, a v manjšem obsegu. Poželjno je, da bi kmalu izdali slovensko knjigo obrazcev za pravne in nepravne stvari. Severnoslovanskih tekstov ne rabimo več. Srbski in hrvaški tekst pa bi bila pač dobro došla. Niti odlašati ne

kaže tega izdaja, ker bo gotovo več let minilo, preden izdado novo pravno terminologijo.

Toda pri tem je treba pustiti slovenski jezik na miru. Nikakor ne gre, da bi »poizkuševali zblíževati narečja troedinega naroda«. S potrebno previdnostjo — to velja za terminologijo v obče — bi smeli na prvo mesto postavljati besede, ki jih rabimo vsi Jugoslovenci, da bi tako, kakor pravi Mohorič, zaježili nadaljnje nepotrebno cepljenje. Toda nikarte ne hrvatite in ne srbite kar vprek, ker boste s tem le večali zmešnjavo slovenske terminologije, ki je že dosti velika. Nikarte »zblížati« tistega, česar še nimamo. Najprej ugotovite slovenski pravni jezik, prevežite ga in uveljavite ga z izdajanjem slovarja! Šele potem bo sposoben nadaljnega razvoja, ki bo pod vplivom nove zakonodaje pač v to smer namerjen, da se približamo mišljenju bratom. Poprej pa to ne pojde. Ne bilo bi grajenje, ampak podiranje bi bilo, podiranje tega, kar imamo. Nikdar nikarimo iznemar pustiti resnice, da znanstveni jezik ni nekaj posebnega zase, ampak da je del pisnega jezika narodovega, v čigar okviru in vztraj čigar se razvija. Ne razvija se po tem načinu, da bi mu vlada ali kak znanstveni ukazoval. Ne samo pravo, ampak tudi jezik, slovstvo, poezija, vera, skratka vse, kar tvori značaj narodov, se razvija, naj se izrazim intuitivistično, po večnem zakonu postoja in razvoja. Naš znanstveni jezik ima sedaj eno samo nalogo: napraviti mu je salido. To ne velja samo za pravneke, to velja za vse stroke, tudi za tehnične stroke. Salido je čisto naš. Ž njim nimamo opraviti niti Srbi niti Hrvati.

Menim, da jasno govorim. Če proglasim za nalogo našo: sestaviti slovensko znanstveno terminologijo. Ko bo ta gotova, sestavimo slovensko — srbsko — hrvaško znanstveno terminologijo, te pa ne take, kakor sta jo zamislili baje že obstoječi »druha« in »tretja struja«, ampak tako, kakor sta jo sestavila Cigale in Dolenc kot našo prvo »Juridisch — politische Terminologie für die slavischen Sprachen Österreichs. Wien 1853.« V tem članku ni mesta, da bi govoril o zajemljivem prikazu, da moramo niti pri prvi naši terminologiji, o prikazu, ki te v en mah opomni paralele, da je Gény segel do Savignya in Puchte nazaj, da je pripel niti za svojo moderno pravno teorijo. Kaj potem, me vprašate? Potem bo končana naloga sedanje generacije. Nastopi nova generacija, ki bo imela za sklepanje novih prednih stavkov, ki jih mi vedeti ne mo-

remo. Morda bo takrat že završena nova zakonodaja, morda bodo tisti, ki gledali nazaj na završeno prvo stopnjo prilikovanja ali prilike (kakor izvolite, samo nikarte reči: posliženje!) kdo to ve? Ne beli si glave stem, kak bo postoj, mena, razvoj in pominek. To pride samo od sebe.

Fakultete so poklicane, pričeti delo in voditi je: Zakaj kmali naj bo konec sedanji razcepljenosti znanstvenega jezika našega. Opazimo in že opazimo, da ne rabita istih nazivov niti dva profesorja v isti stroki. Če govorim v naslednjem o izdajanju nove slovenske pravne terminologije, velja, kar povem, še bolj za druge znanstvene stroke, le en dovoljek velja: druge stroke so še večje reve nego pravoznanstvo. »Pravnikova« (Babnikova) terminologija iz l. 1894. n' bila ravno slaba, a usoda je tako obrnila, da je nova zakonodaja prehitela slovar, ko je bil jedva zagledal beli dan. Odkar je slovar razprodan, jih kar mrgoli, ki so vsi svojih posebnih imenstev kovači. Po divje kuje in jaše svoje kljuse vsak pravnik Slovencev, praktik in pisatelj. Ako bi od mrtvih vstal rajni Oblak gotovo bi svoj, slovenski inteligenci v obče namenjen vzdevek »gens philologica«, pravnikom prisodil. »Pravnikova« izdajanja zakonov — sicer ne vsa, a zlasti nekatera Volčičeva — niso zmanjšala zmešnjave, marveč povečala so jo. V ta kaos se je sedaj prikaval problem »izenačenja pravnega imenstva troimenega naroda« Slovenska pravna terminologija je zasadena v času, ko je nje razcepljenost na višek dospela, in ko mineva 23. leto, odkar je slovenske pravneke ostavil Strekelj, ki se je, zadnji njihov poklični jezikoslovec, brigal za pravni jezik. Ko je prišla naša samostalnost, nas je bilo nekoliko naivnežev, ki smo mislili, da bosta naš poverjenik za pravosodstvo in društvo »Pravnik« smatrala za eno izmed prvih in najbolj važnih nalog iz-

daje nove slovenske pravne terminologije. Bridko smo se prevarili. Tukaj gre sedaj iniciativa naši slovenski pravni fakulteti. Ona naj podneti v nemar puščeno vprašanje! Evo i prilike za zaslužno sodelovanje novemu poverjeniku za pravosodstvo!

Možu, ki je sprožil »jezikovno« vprašanje na ljubljanski univerzi, gre priznanje, da je narobe — Koseski. Koseski je zapel: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti.« Novi Koseski hoče pasjo naturo Slovencev (ali je res taka?) izlečiti s tem, da bi jim pokvečil znanstveni jezik. Argument mu je, realnema politiku (tako nazivlje samega sebe, dasi protestira, da bi se stvar motrila raz politično motrišče): »Izkušeno je sicer, a nemogoče ni, da nam usoda natovori tuj jarek.« Pravnik sem in navajen, da mi filologija in logika opravljata svoja dela točno. Zato bi rekel, da je nemogoče, kar je izključeno. Ne maram pa trditi, da je reč taka, da je nemogoča. Znanstveniki so po mišljenju Kraševci, ki pravijo: kar bo, bo. Toda to vedo, da je ravno znanstveni jezik najboljša orožje, da se narod obrani in ohrani. Vedo tudi, da imamo znanstveni jezik, ki se je po zakonu postoja in razvoja zdrav razvil. Narod ga je dal ljubljanski univerzi, da bi ga dalje vzgajala in izobrazila. Vprašanje je ostalo narodovo, in stvar njegovega pisnega jezika. V falangi stoječ bo mo izdajali strokovna imenstva. Zgledovali se bomo po Poljakih, ki niso bili Rusi. Ostanmo Slovenci, ne šeme. Ostanemo znanstveniki, ki stočno čakajo bodočega postoja in razvoja, ne bomo pa politični fantasti, ki bi menili, da nam bo Sokolova gnezda s čilimi tapecirali profesorji ki predava.

Jezikovnega vprašanja na ljubljanski univerzi ni. Morda smo prastali ošpice, ki se ne pojavijo več.

Konference z Amerikanci na Dunaju.

Pretekli mesec so se mudili poslanci Morganove finanč. skupine na Dunaju v ta namen, da se informirajo o splošnih gospodarskih ter osobito o finančnih in industrialnih prilikah republike Avstrije. Dogovarjati in sklepati kupčije ni bil njihov namen. Domneva se, da preizkuša ameriško podjetništvo, ali bi bila dana možnost, stopiti v neposredne kupčije in finančne zveze s posameznimi kontinentalnimi državami, dočim je pred vojsko vršila Amerika svoje poslednje pretežno preko Angleske. Amerikanci so opozarjali na izredno velike kreditne in kapitalne

potrebe na celim svetu. Francija posojil in kreditov ne more še vračati Ameriki. Italija pa mora prositi Anglijo potrpljenja za svoje kreditne obveze. Stric iz Amerike ni mogel Dunajčanom mnogo obetati glede posojil in kredita. Dal pa je razumel, kako veliko važnost polaga na mir, red in pravno varnost v državi. To tehtno okolnost bi morali osobito tudi mi in naši državni in pokrajinski upravljači resno vpoštevati. Internacionalni kredit je previdna in planhatica. Amerikanci so bili tudi v Pragi. Dunajski bankirji so se zelo trudili dopovedati Amerikancem, da

Fran Govekar:

Soltanje.

(Dalle.)

»Petek!« je vzdihnila Metka. »Pust dan!« in v duhu je gledala pred seboj žensko nežno lice mladeniča, ki jo kliče: »Marga. Margica, sestra ljubaj!«

In molčali sta in stopali dalje.

»Kdaj se vrne grof Leo, si rekla?« je vprašala čez dolgo Nežika.

»Čez dva meseca,« je odgovorila Metka in utihnila.

»Čez dva! Čez dva meseca šele!«

Hipoma je zaihtela Metka: »A če ga ne bo nikoli več, mama? Moj Bog, zdi se mi, slutim, da ga ne bom videla nikoli več!«

»Ne jokaj, Metka, saj pride — gotovo pride!« je hitela Nežika miriti hčerko, a tudi v njenih očeh so se zbirale solze in tudi v njenem srcu je kričalo nekaj obupno: »Nikoli, nikoli več!«

Ob znamenju na sv. Petra cesti pa sta srečali dr. Replča, ki je šel z neznanim gospodom.

»Le za hipec, dragi gospod doktor!« je dejal odvetnik dr. Wagnerju in naglo stopil za Verderberico. »Ah, kolika sreča, da vas po-

tolikem času vidim zopet enkrat!« je vzklikal in se globoko odkril lepi vdovi.

»Vaša krivda, gospod doktor!« ga je zavrnila vdova.

»Nikakor ne moja! Prokleta vojna! Saj človek nima minute svobodne in zvečer je utrujen kakor mlatič, se je branil odvetnik. »Ampak zvečer pridem k vam na rake, če dovolite, in po dolgem času se zopet kaj pomenimo, če smem . . . Do svidenja torej, lepa gospa!«

Držal jo je še vedno za roko, ji globoko gledal v oči in čudno zaostri ustnice. »Vedno mislim na »Tri gavtročce, vedno . . . vedno!« je še dejal, zavzdihnil, se poklonil ter se naglo vrnil k dr. Wagnerju.

Tudi Nežika in Metka sta nadaljevali svojo pot . . . A Nežikina srčna bol je že prenehala klujuvati in gristi . . . ponehala je, odnehavala . . . se mirila . . .

»Ah, ko bi človek ne imel prijatelja, ki ga v težkih urah potolaži!« je govorila gospa Nežika glasno kakor sama s seboj. »Obupati bi moral . . . Gospod dr. Replč pa je le naš najsimpatičnejši prijatelj, — ni res, Metka?«

»Res, mama,« je odgovorila Metka mehkično. »Prijazen, vedno vesel gospod je.«

»Pino večerjo nam pripravim . . . kopuna mu spečem . . . da, pa solate in kompoti in pogache!« se je veselila gospa Verderberica. Po-

znala je dr. Replčev okus in tek. Sklenila je torej, da mu postreže izvrstno.

In postregla mu je resnično. Izredno zadovoljen je bil dr. Replč tisti večer . . .

Na stolpu šentpeterske cerkve je bila ura dve, ko je koračil ves zaspan mimo »Treh gavtročec« mršavi in dolgoleti mestni policaj Kozlevčar. V prvem nadstropju v posebni sobi pa je še vedno gorela luč! Po vsej hiši je bilo tiho in temno, le v sobi za odlične goste so še bdeli.

Ljubezniv, lep, eleganten gospod je bil dr. Replč, toda nezvest kot metulj.

Prav tiste dni je stopil po obedu iz gostilne pri »Treh gavtročcah« na cesto, ko je šinila mimo mlada ženska. Skoraj zadela sta drug ob drugega.

»Strela, to je dekle!« je vzkrikel mladi odvetnik in je že krenil urno za njo.

Visoka, ne suha, ne debela, moč, svežost in energija v vsaki kretnji, bujnih kostanjevih las in kakor ogilje temnih, velikih oči. Obraz sicer nekoliko preširok, brada za spoznanje premlajna, zato pa usteca kakor dvoje debelih jagod in zobje kot repa. Koliko let ima? Petindvajset? Dekle, žena? — Čigava je? Kje stane? — O, o, če bi imel človek takole ljubico! Samo malo obklati bi jo . . . par modlih cun-

neka finega perila, tanke nogavice in lahke čevljičke na noge . . . pa bi se izpremenila hipoma v damo, da bi se vsi moški obklozali prste za njo.

»Kam pa tako urno?« je vprašal.

»Domov!«

»Pa greva lahko skupaj.«

»Bolje bo vsak zase!«

»E, e! Kakšna pa ste! Čakajte, no, saj ne gori voda!«

»Mudi se mi! Zbogom, gospod!«

In stekla je preko ceste in hitela, da je ni mogel dohajati.

Presneta ženska! Kako je odrezaval! A sirova ni. Ošnila ga je z očmi . . . se nasmehnila — nekoliko zaničljivo in zaključivo . . . in odgovorila brez premišljanja nemudoma . . . Ne neumna! — Rezka, lepa in sladka je kakor najboljša rebula. In prav tak je bil dr. Replčev okus.

Zato je ubiral korake kolikor mogoče hitro za njo. Saj bi bil rad stekel . . . ujel bi jo . . . se pripeljal na njeno stran ter se ne dal odgnati kar tako. Toda šentpeterska cesta je bila polna voz . . . vojaki in nevojaki so se privali po ozki pešpoti, le težko je prišel človek dalje. A iz vida je ni izpuštil. Mimo franciskanske cerkve je šinila v Gledališko ulico in izgubila za voglom kapucinskega samostana.

morajo računati s tem, da ostane Dunaj tudi v bodoče še za ves vzhod in jug finančno in trgovinsko središče. Tudi avstrijska industrija, da bo kljub vsemu še igrala merodajno vlogo. Dunaj se resno prizadeva, da med drugimi tudi nas se obrzi v območju svojega gospodarskega in finančnega izkoriščanja. Od nas samih je mnogo odvisno, da se otresemo dunajskega posredovalca, tega verzičnika in promakča na debelo. Seveda je treba resnega dela pri nas in trgovske pridnosti. Zlasti naša mladina ne sme samo misliti, kako bi se ognila vsakemu delu ali pa, če že mora delati, delala kolikor moč malo na dan in še tisto površno in raztreseno. Naše prizadevanje mora biti

tudi obrnjeno na to, da se oprostimo ne le v finančnem in trgovskem, ampak tudi v kulturnem oziru od Dunaja, kjer nas itak siličijo na tihem. Preved smo se pod vplivom teh operativnih fabrikantov. Naše ljudi, tudi našo mladino se vse preveč na Dunaj vleče. Ta Dunaj, ki hoče biti zopet trgovski centrum za vse dožele, ki so pred razsulo tečile na Dunaj ter stale direktno ali indirektno v kupčijski odvisnosti od Dunaja, se pa prav lepo uvaja. Pred malo dnevi so na Dunaju, kakor prej, čase ob dnevi slave buržandarev, še prav navdušeno pretepali slovensko dijaško kolonijo in razgrajali pred češkimi kulturnimi napravami.

genti takoj sprejeti. Nato je hotel kancero se, da bo te dni rešeno vprašanje nove vlade.

== Barba proti komunistom. Beograjska policija je prišla v Beogradu Ljuto Zekić, enega od glavnih komunističnih agitatorjev v subotičkih prevratnih dogodkih. Skrivaj se je v Beogradu z imenom Stefan Orkić. Prepeljali so ga v Subotico pred preiskovalnega sodnika, ki ga je bil dal prijeti. — Iz Smedereva javljajo, da so tam meščani ustanovili svojo narodno organizacijo za borbo proti komunistom. Izvršni odbor je takoj začel svoje delo. — LDU.

== Povzročitelji varaždinske vatale v Zagrebu. Zagreb, 3. maja. Od 99 aretiranih sokrivcev varaždinskega upora, ki so bili doslej internirani v Nišu, in katere so v zadnjem času prepeljali v Zagreb je sodišče izpustilo razen kolovodij vse, štiri pa obdržalo v sodniških zaporih. Proti tem voditeljem se bo razpravljalo pred višjim sodiščem v Zagrebu.

== Prijetje komunistov v Dubrovniku. LDU, Split, 3. maja. (DDU.) Iz Dubrovnika javljajo, da so bili ondi te dni aretirani voditelji ondnih komunistov, med njimi 4 Rusi. Okrajno glavarstvo je izdalo naredbi, po kateri morajo iz mesta vsi delavci, ki niso doma iz Dubrovnika, ako ne delajo.

== Reformno svečeništvo in demokratska stranka. Glasilo reformnega klera »Preporod« priobčuje notico »Osvrt na nacrt programa demokratske stranke« in pravi med drugim: »Ta nacrt zahteva, da se zakonito poskrbi za to, da se ohrani in očuva verski mir. Zaraditvega je demokratska stranka protivna zlorabi vere v politične svrhe in strankarski grupaciji po verski pripadnosti. Dasi smo mnenja, da v principu ne more obstojati svoboda vesti in demokratske ravnopravnosti med verami, vendar sprejemamo ti dve zahtevi z ozirom na posebne razmere v naši kraljevini, kakor tudi zahtevu, naj se politične stranke ne grupirajo na konfesionalni podlagi.«

== Kakor se zdi, se je reformno svečeništvo jelo polagoma odmikati od strogo klerikalnega programa, ki ga je dosedaj pri nas zastopala vsa duhovščina. Ta preokret pozdravljamo, ker se bodo s tem znatno omilile politične borbe.

== Pokret med hrvatskimi duhovniki. Na Hrvatskem se je osnovalo »Udruženje hrvatskog katoličkog klera«, ki si je stavilo za smoter, da izvojuje primerne duhu časa odgovarjajoče reforme v katoliški cerkvi, kakor n. pr. odpravo celibata itd. Deputacija tega društva je izročila zagrebškemu nadškofu dr. Bauerju posebno spomenico, v kateri so navedene zahteve katoliške duhovščine. Deputacija je sporočila nadškofu, da se napoti posebno odposlanstvo reformnega klera v Rim, da vroči papežu vsestransko obrazilo spomenico. Nadškof je deputacijo svetoval, naj čimprej odpotuje v Rim. Ista deputacija je posetila tudi podbana in poverjenika za nauk in bogočastje ter jih zaprosila, naj bi ji vlada izposlovala potom našega poslanstva pri Vatikanu avdienco pri papežu Benediktu. Podbana je obljubil, da bo vlada ukrenila vse potrebno, da omogoči odposlanstvu pot v Rim in sprejem pri Sv. Očetu.

== Aretacija avstrijskega krvoloka. Z Dunaja poročajo, da so tam aretirali generala barona Lütendorffa, bivšega štacijskega komandanta v Osljeju. Lütendorff je izročen državnemu sodišču radi raznih zločinov, ubojev itd., ki jih je izvršil za časa vojne nad civilnimi osebami. Lütendorff je dal v Sremlu obesiti in ustreliti cele množice nedolžnih Srbov. Njegova družina je stanovala v Osljeju, kjer so generalove fine hčerke kazale gostom slike obešenih in ustreljenih žrtev. Vseled popustljivosti osješkega Narodnega vijeća je mogla generalova družina odnesti vsa »corpora delicti«, ki bi obteževala krvoločnega nemškega barona.

== Polemika radi umirovljenja profesorja dr. Tučana. Poverjenstvo za uk in bogočastje je umirovil profesorja dr. Tučana oddelnega predstojnika. Radi tega se je vnela huda debata med »Riječjo SHS«, »Novostime«, »Agramer Tagblattom« na eni strani in »Obzorom« in »Hrvatom« na drugi strani. Poverjenstvo za uk in bogočastje je izdalo komunique, v katerem pojasnjuje vgrobo politične. Klerikalna »Narodna politika« se postavlja na stališče, da nikakor ne morejo politični variki biti povod za umirovljenje.

== Nagrada za glave madžarskih komunistov. List »Az Ember« objavlja to-le tajno naredbu madžarske vlade: »Strogo zapuho. Okrožnica. Budimpešta, 26. marca 1920. Inozemskim vojaškim povelstvom. Točka 3. naredba o nagradi za to, da se ulova, odnosno napravi za na-

rodiljive osebe, ki se radi svojega komunističnega delovanja zadržujejo v inozemstvu, se spreminja takole: a) 250.000 K za Bolo Kuna, Josipa Pogrnja in Frana Očendora; b) 100.000 K za ostale zlasti pa za namestnika ljudskega komisarja za notranja dela Friedländerja; c) za ostale po 20.000 K. Ti zneski se naj takoj izplačajo čim se dožene, da so izpolnjeni pogoji za izplačilo. Za na-

čelnika generalnega štaba: polkovnik Janki, stotnik Hartmann. — Iz te naredbe je razvidno, da vzdržuje madžarska vlada v inozemstvu vojaške formacije, katerim obljublja visoke nagrade, ako vlove ali umore enega izmed madžarskih komunistov, ki so utekli v inozemstvo. Polkovnik Janki je svaki admiralu Morthyja, kar je treba posebej zabeležiti.

Telefonska in brzojavna poročila.

PLEBISCITNA KOMISIJA ZA KOROŠKO.

LDU, Pariz, 30. aprila. (DKU.)

Poslaniška konferenca se je pečala v svoji včerajšnji seji tudi s določitvijo delokroga celovške komisije. Določeni so nastopni člani komisije: Chambrun za Francijo, polkovnik Pech za Anglijo in knez Borghese za Italijo.

RUSKO TRGOVSKO BRODOVJE NA JADRANU.

LDU, Beograd, 3. maja. Trgovinsko ministrstvo je popisalo pravila o ustanovitvi ruske banke, anonimne privatne družbe, s kapitalom več deset milijonov dinarjev. Eden glavnih ustanoviteljev je bivši ministrski predsednik v Demokratskem kabinetu, ki je sam položil pet milijonov frankov. Družba bo pripeljala na Jadransko morje 14 svojih parnikov ruske trgovske flote, ki so bili dosedaj v Carigradu in bodo opravljali sedaj parobrodsko zvezo med Barom, Dubrovnikom in Skadrom. Družba bo pripeljala skoro ves svoj ogromen material in poljedelske stroje, ki so bili namenjeni za gospodarsko obnovo južne Rusije in bodo ta material dajali kmetovalcem v Jugoslaviji.

1. MAJ V PARIZU.

LDU, Pariz, 1. maja. (DKU. — Havas.) Prvi maj je potekel brez nemirov. Na boulevardu Magenta so okoli polu 19. poizkusili manifestanti vdreti v prodajalno puškarja. Prišlo je do spopada, pri katerem se je tudi streljalo. En manifestant je mrtel. Ob polu 22. je množica zopet navela na trg. Redarji so poizkusili izprazniti trg. Pri tem so se spoprijeli redarji in manifestanti. Nekaj manifestantov so zaprli. Ob 22. je bilo zopet vse mirno.

STAVKE V FRANCIJI.

LDU, Pariz, 2. maja. (DKU. — Havas.) Splošna delavska zveza je priobčila proglas, po katerem je sklenil njen odbor, pritegniti tudi železničarje k stavki delavcev, mornarjev, pristaniških delavcev in rudarjev. Odbor je pozval delavstvo, naj na dan 3. maja prične stavkati.

LDU, Marseille, 3. maja. (DKU. Agence Havas.) Strokovne organizacije so sklenile, da stopi danes v veljavo stavka, ki jo je bil sklenil zvezni kartel železničarjev in registriranih mornarjev.

VPRAŠANJE ZAPADNE MADŽARSKE.

LDU, Dunaj, 3. maja. (DKU.) Lokalni dopisnik poroča iz Dunajskega Novega mesta: Poslanec Holmer je predstavil državnemu kancelariju dr. Rennerju deputacijo iz zahodne Ogrske. Deputacija je vprašala dr. Rennerja, kdaj vendar se bo zapadna Ogrska pridružila Nemški Avstriji. Državni kancelar je odvrnil, da upa, da bo v najkrajšem času zapadno-ogrsko vprašanje rešeno in da se bo pokrajina pridružila Avstriji.

MIROVNA POGODBA Z MADŽARSKO.

LDU, Pariz, 2. maja. (DKU. — Havas.) Poslaniška konferenca se je sestala dopoldne. Madžarski mirovni delegaciji bodo izročili pogodbo dne 6. maja. Za odgovor ji dovolijo deset-dnevni rok. Da je razpravljala konferenca o prodaji civilnih letal Nemčiji po zaveznikih.

OKRADEN DIPLOMAT.

LDU, Dunaj, 2. maja. (DKU.) Ukrajinskemu diplomatičnemu kurirju na Grškem Clausmannu, ki se mu di tukaj, je v tukajšnjem hotelu ukradel njegov tovariš Granovsky, ukrajinski diplomatični kurir na Grškem, več zavojev bankovcev raznih držav, vrednih mnogo milijonov kron. Granovsky je pobegnul.

SPOPADI MED POLJAKI IN NEMCI.

LDU, Benthem, 3. maja. (DKU. Wolff.) Včeraj so se vršili po vsej gorji Šleziji o priliki poljskega narodnega praznika veliki poljski demonstracijski obhodi, pri katerih so se nosile poljske zastave. V Ratiboru je zahtevalo nemško prebivalstvo odstranitve poljskih zastav, kar so na Poljaki odklonili. Vseled tega je prišlo do krvavih spopadov. Na obeh straneh je bilo več oseb težko ali lahko ranjenih. Tudi v Opolju je prišlo pri deželnem sodišču do spopada, pri čemer je bila ena oseba ubita, več pa ranjenih.

POLJSKO - BOLJŠEVIŠKA VOJNA.

Varšava, 3. maja. (Službeno.) Protinapad poljske vojske se razvija z velikim uspehom. Zavzeli smo mesta Ovruc, Černobyl, Zytomierz, Berlycov, Vinica, Zmerynka, Mohylav podolski. Ljudstvo v navdušenju pozdravlja našo armado. Zajeli smo 15.000 jetnikov, 70 topov, velike množine vojnega materiala, 100 strojev, 3000 vagonov. Boljševiki se umikajo v velikem neredu.

LDU, Varšava, 1. maja. (Brezžično.) Frontno poročilo z dne 31. aprila: Naše čete so na svojih zmagovalnih pohodih zavezale Zmerynko in Vinico. V odseku Kazatin smo osvojili več vasi. Mesto Mašin so branili Kitajci. Ko smo ga osvojili, smo zaplenili 15 topov in več streljalic. 12.000 mož ukrajinske lovske brigade, večji del vse brigade, ki se je doslej bojevala na strani boljševikov, je prestopilo na našo stran.

LDU, Moskva, 2. maja. (Brezžično.) O priliki poljske ofenzive je razglasila sovjetska vlada »Vsem delavcem, kmetom in poštenim meščanom v ruski državi, da je kapitalistična Poljska s pomočjo Petljura in s francoskim denarjem osvojila Zitomir in ogroža Kijev. Več ukrajinskih enot je baje prestopilo k sovražniku. Poljska je doslej prikrivala svojo politiko in namerava postaviti vse Ukrajino pod Petljurov direktorij in voditi ravno tako osvojevalno politiko, kot Hohenzollernci. Poljski nevarnosti bi se dalo brez truda odpraviti, če ostanejo Rusi složni.

LDU, Moskva, 3. maja. (Brezžično.) V »Izvestijih« je Trocki izjavil, da začneja sedaj neizprosno boj proti Poljski, ki bo končno v celoti odločil usodo obeh držav.

LDU, Varšava, 3. maja. (DKU, Brezžično.) Frontno poročilo od 1. maja: Potolčena sovražnikova armada nadaljuje svoj umik v neredu. V odseku Šmerinka - Vinica smo dossegli črto Stanislavščik - Gnilvan-Tisarevka - Koskowska. Kolodvor v Šmerinki je nepoškodovan. V Vinici smo ugrabili 21 topov, mnogo vojnega materiala, sanitetni vlak in mnogo živih. Pri vjetju druge lovske brigade Čičovnik smo zaplenili 32 topov, 150 streljalic in 5000 pušk. Severno od Vinice smo boljševiškim četam odrezali umikanje, vjetih je bilo 8000 mož, dva oklopna vlaka, 10 topov in 15 streljalic. V Kavatinu je bilo vjetih 8000 mož in zajetih 14 topov, 140 streljalic, oklopni vlak, sanitetni vlak in mnogo drugega vojnega materiala. Na Polesju, v Beli Rusiji in Litvi ni nobene izpremembe.

Iz naše kraljevine.

— Vrhovna komanda. — glavni generalštab. Uradno. Vrhovna komanda ustavi ponoči od 5. na 6. maja svoje delovanje. S 6. majem začne poslovati glavni generalštab v uradu doseadanje vrhovne komande.

— Ljudsko štetje v naši kraljevini. Vlada je odredila, da se izvrši dne 31. decembra 1920 splošno ljudsko štetje na teritoriji kraljevine SHS. Istočasno se ima izvršiti tudi popis vse domače živine in popis hiš in poslopij, v katerih stanujejo ljudje. Ljudsko štetje bo v rokah občinskih oblasti. Njihova dela bodo nadzorovala okrajna glavarstva in ministrstvo za socialno politiko. Državni in občinski uradniki, učitelji vseh šol, svečeniški in drugi pismeni državljani so obvezani, da prevzamejo popisovalne pole, v kolikor jih v to določil kompetentna občinska oblast. Osebe, ki opravljajo te pole v kraju, kjer stanujejo, ne dobe nobene nagrade, osebe pa, ki opravljajo popisovalne pole izven svojega bivališča, dobivajo dnevnic po 20 dinarjev in povračilo vseh potnih in drugih stroškov. Vse stroške izplača občinska oblast.

— Grof Bobrinski. Beograjska vlada je ruskega grofa Bobrinskega, ki je pred boljševiki pobegnul iz Rusije v Jugoslavijo, imenovala za sekvestra posvesta bivšega nadvojvode Ferdinanda v Laku. Novi sekvester je že nastopil svoje mesto. Grof Bobrinski je znan ruski politik in priznan strokovnjak na gospodarskem polju.

— Odličen Anžež v Beogradu. Angleški kanonik in rektor iz Londona Sydney Savile je došel v Beograd. Ta gospod je v mladi dobi

Dr. Jos. C. Oblak:

Bodimo ljudje!

Vem, da je red potreben v državi in da so zato potrebni zakoni in paragrafi. Zakon pa mora biti človekoljuben in mora pripuščati izjeme. Ako takih človekoljubnih izjem ne pripuščajo, je za nič ali pa je za nič tisti, ki ga izjavlja in izvršuje... Sicer pa je ni na videz še tako stroge in striktno postavbe, ki ne bi dopustila izjeme.

Pri meni se je zgledala te dni vdova po slovenskem pisatelju Jostu Ciperletu, ki stanuje že nekaj let v Ljubljani in je vrhu tega težko bolna.

Da je profesorjeva vdova revica in da nima premoženja, mi menda ni treba poudarjati. S svojo penzijo ne more živeti v Avstriji in ima svojo prirodno pravico bivati v svoji domači deželi ter leči tu v počitku.

Le tej revici je naklonila njena sestra nekje v ljubljanskem predmestju malo sobico, v kateri je živela do sedaj svoje borno življenje kolikor toliko mirno.

Prišel pa je državni stanovanski urad, ter odpravdal tej revici hladnokrvno v smislu naredbi celokupne deželne vlade številka toliko in toliko, točka toliko in toliko, to — recimo — stanovanje, obstoječe iz ene sobice. Slučajno se namreč na to ubogo vdovo po suhih paragrafi prikladajo tiste gotove točke, to je: da nima v ljubljanskem okolišu nobenega javnega poklica itd. Ukazalo se ji je, da mora to stanovanje »popolnoma izprazniti« — kar bi samo na sebi ne bilo tako težko. — S tem bo stanovanska mizerija seveda — rešena.

Ker proti temu ukrepu ni dopustna nobena pritožba, je vdova vložila milo prošnjo na isti državni stanovanski urad v Ljubljani, naj ji za božjo voljo pustijo to sobico, ker ne more na stara leta pod milo nebo.

No in prišlo je do seje, in v tej seji se je sklenilo dne tega in tega, da se prošnja te vdove zavrne in da mora izprazniti brezpogojno do sedaj uporabljeno sobo do tega in tega dne. To se je zgodilo kakih 12 dni pred tem določenim terminom. In človek bi skoro ne verjel, ako bi ne imel v roki pismenega potrdila, da je vdova Ciperle prejela dobrih 48 ur pred tem terminom tudi odlok, s ka-

tegoričnim ukazom, da mora to sobo izprazniti do opoldne istega dne, ker bi se sicer izvršila izpraznitev ekskucijskim potom...

57letna revica je vstala iz bolniške postelje in prikolala v skrajni stli ki meni v pisarno z zdravniškim spravealom dr. Alojzija Kraigherja, ki je menda dovolj verodostojna oseba in ki potrjuje do počice njeno nezdravno stanje in potrebo trajnega zdravniškega nadzorstva; — boleznijo ne morem imenovati. — Njej namreč fizično ni bilo mogoče dobiti si v tem času v mestu drugega stanovanja. Kje neki?

Bolna revica mora tedaj omejenega dne pod milo nebo na ceste. Jaz samo čakam na tisti trenutek...

Napravil sem novo prošnjo, da se naj za božjo voljo vpoštevajo posebne razmere te vdove, toda rešitve ni bilo. Pač pa je dotični mladi uradnik, kateremu je njeno stanovanje odkazano, podaljšal sam rok za nekaj dni, češ, potem pa mora na vsak način ven, ker tako pravi — odločba... Položaj pa se s tem ni prav nič izpremenil, — in dr. Kraigher ne zna delati čudežev...

Tako se nam lahko nudi danes ali jutri prizor, da bodo nesli vdovo v glavem mestu Slovenije s posteljo vred pod milo nebo.

Popolnoma vpoštevam, da je uradnik, ki ima službo, potreben stanovanja, da zelo potreben, in da je morda koristnejši član države, kakor pa stara vdova. Toda če bi se me vprašalo, kdo naj tisti dan prenoči — če bi to že res moralo biti — pod milim nebom, mi bo moje srce dejalo vkljub vsej uvidevnosti in hladnemu razumu, da naj v tem slučaju zadene ta usoda prvega, ne pa bolno vdovo. Pri tem čisto abstrahiram, da je vdova slovenskega pisatelja...

Poudarjam še enkrat: red je potreben, in tudi naredbi in postavbe so potrebne. Ali izjeme morajo biti dopustne, — in ako v tem slučaju izjema ni bila dopustna, potem na svetu sploh nobenih izjem biti ne more...

Est modus in rebus... Tudi pri uveljavljanju in izvrševanju postav...

Pred vsem pa: bodimo ljudje!

Politične vesti.

== Dr. Trumbić pri regentu. LDU, Beograd, 3. maja. Našega ministra zunanjih stvari dr. Trumbića je sprejel v avdienci regent in ga pridržal na kosilu. Dr. Trumbić mu je razložil stanje jadranskega vprašanja.

== Ministrski svet o jadranskem vprašanju. LDU, Beograd, 3. maja. Na včerajšnji seji ministrskega sveta pod predsedništvom regenta naš minister zunanjih stvari dr. Trumbić in delegat dr. Žolger podala ekspezo o jadranskem vprašanju. Potem se mora definitivno določiti osnova, na kateri želi vlada končno rešiti jadransko vprašanje. Na prihodnji seji se bo reševalo vprašanje, kje se bodo pogajanja vršila. Za sedaj kaže, da bo šel dr. Trumbić italijanskemu ministru Scialoj na roko in da bosta skupno določila kraj konference.

== Optimizem ministra dr. Trumbića. LDU, Beograd, 3. maja. Minister za zunanje stvari dr. Trumbić je izjavil sotrudniku »Beogradsko Štampe«, da je naša mirovna delegacija popolnoma uspevala v svoji zahtevi, na katero je pristal vrhovni svet, da se namreč jadransko vprašanje reši med interesiranimi strankami, t. j. med nami in Italijo, a ne z eno potezno s peresom. Velika je moralna zmaga za nas male zavezniče, čigar vloga se je do sedaj omejevala samo na referate brez naše udeležbe na razpravah in brez sprejetja naših želja. Sedaj pa so prvič bile sprejete naše želje glede rešitve jadranskega vprašanja, o kateri pa se v naprej ne more še nič reči. Razgovori bodo zahtevali žrtve na obeh straneh. Ščit, ki je dopri-

nesla toliko žrtev, se bo mudilo popolno zadoščenje.

== Vesnič o našem položaju. Zagreb, 3. maja. V soboto 1. t. m. se je peljal skozi Zagreb naš pariški poslanik dr. Milenko Vesnič ter sprejel na kolodvoru dopisnika »Obzorja«, kateremu je izjavil, da mu pred oficijelnim obvestilom krone in vlade ni mogoče podati nikakih točnih izjav. O naši politiki napram zaveznikom se Vesnič ni pesimistično izjavil. Ko je prejel od regenta poziv, naj se vrne v Beograd in sestavi vlado, ga je sprejel v posebni avdienci predsednik francoske republike Deschanel v navzočnosti zunanjega ministra Milleranda. O poteku avdience ni mogel izjaviti ničesar obveznega, vendar pa je zatrjal, da stoji cela Francija s svojimi simpatijami za našimi pravičnimi zahtevami in da lahko računamo na njeno dobrohotno naklonjenost. Po svojem dohodu v Beograd bo Vesnič posetil takoj regenta in vlado ter se brez odlaganja informiral o sedanjem političnem položaju ter stopil v stik s strankami, da čim prej sestavi močno koncentracijsko vlado. Vesnič upa, da bo njegova intervencija med strankami rodila uspeh. Radi našega zunanjepolitičnega položaja je nujno potrebna konsolidacija države v notranjosti in intenzivna ozvzdiga produktivnega dela, ker je z delom ali zamore jugoslovenske država izločevati med narodni stališča, kakor li gre po intelektualni stanosti prebivalstva in po njeni materialni leži.

== Dr. Vesničeva misla. LDU, Beograd, 3. maja. Naš delegat na mirovni konferenci in poslanec Vesnič je došel iz Pariza in ga je na-

Iska omarica iz orehovega lesa, postelja ter nočna miza vse v najboljšem stanju, se da za ceno K 2300.— Naslov pove v Slov. Naroda. 3104

Kupi se v Ljubljani in sicer najraje v bližini deželne ceste ob Bleiweisovi ali Erjavčevi cesti, tudi drugje. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Vila 3151“. 3122

Enja oz. proda se donosno posestvo v okolici Maribora, 50 orlov veliko, gosposka s posestvom v Avstriji. Albertner & Komp., Graz, Jungferngasse 1. 3122

Ko gozdno posestvo v bližini Maribora, 1500 m. od proge koroške železnice, taljeno se proda. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Posestvo 3112“. 3119

Gar (gaterist) za polnojarmerik, polnoma samostojen delavec. Sprejme takoj v stalno službo pri **Šiška, tovarna parketov in rna žaga, Ljubljana, Metelkova** 4. 3116

Kupi se decimalna tehnika z utežmi ali brez. Poizve se: Anončni zavod Drago Beseljak, Cankarjevo nabr. 5. 3131

tonske cevi 15, 20 in 30 cm v svetlobi, se dobijo po zmerjenih cenah pri stavb. tvrdki Al. in Val. Četo, Ljubljana, Trnovski pristan št. 14. 3134

dam dobro ohranjen francoski trikotnik, 7X. Poizve se: Tabor 5. 3147

roški voziček, dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda. 3150

Zahvala.

Vsem ki so delili z menoj neutolajljivo boleš ob smrti moje ljubljene soproge

Fride Črnač roj. Lechleitner soproge pristava j. ž.

izrekam najprejšejo zahvalo. Zahvaljujem se nadalje velečenjenemu uradništvu in učitelstvu, darovalcem krasnih cvetov in vencev, ter gg. pevcem za ganljive žalostinke.

Pragersko, 24. aprila 1920.

Žalujoci soproge.

Trp. sotrudnik, večkratnik, lezine in špecerije, išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Trgovina 3143“ na upravn. Slovenskega Naroda. 3143

Vagon koroze (rumene) kupim ali dam zanjo les. Ponudbe pod „Koroza“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 3130

Gospodična z dobrimi spricavali, večja tudi hrvaškega jezika, išče službo kot natakarica blagajničarica v kako kavarno ali kot boljša hišna, izven Ljubljane. Najraje gre na Hivatsko. Ponudbe pod „Dobra spricavala 3118“ na upravn. Slovenskega Naroda. 3118

Proda se. Zeis-triedler 6X, čisto nov, in Goetz-triedler 6X, že obrabljen. Ogleda se lahko vsak dan od 13 do 15 ure Gradišče 15/III pri I. Mušiču. 3119

Proda se kompletna jahalna oprema (Reitzzeug Bocksattel) dobro ohranjena. Poizve se Mestni trg 19 „Pri Butarju“. 3135

Sprejme se delovodja popolnoma samostojen za mizarstvo tovarno. Razumeti se mora tudi na stroje. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Delovodja 3137“. 3137

4 milijone kron iščem na posodo, ki bi jo lahko popolnoma varno. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Varnost 3132“. 3132

Sprejme se kompanjon za mazišo delavca. Naslov pove upravn. Slovenskega Naroda. 3136

Išče se lokal za trgovino (s parterjem in galanterijo eventualno se tudi prevzame). V prometnem kraju. Naslov pove upravn. Slovenskega Naroda. 3106

Iščem sobo, če mogoče s hrano. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Trgovina 3107“. 3107

Večja množina sodov od olja, masti in kislega zelja je na prodaj pri Go-podarski poslovalnici drž. železnice, drž. kolodvor. Na ogled ob uradnih urah do 10. t. m. 3108

- Muhe - kratkočasne zgodbe, spisal Blaž Pohlin. Najzabavnejše berilo za samske in poročene! Cena s poštno K 8-50. Na roča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Mobilizirano mesecno sobo s hrano išče gospod za takoj. Plača dobro. Ponudbe na upravn. Slovenskega Naroda pod „Mesetna soba 3146“. 3146

Krompir, približno 8000 kg. takoj na prodaj. Ponudbe pod „B. S. L.“ na Anončno ekspedicijo Al. Matejčič, Ljubljana. 3142

Radi odpotovanja prodam mobilije iz mehkega lesa za sobo in kuhinjo. Vse v prav dobrem stanju. Ogledati od 12. do 3 in od 5 do 8. Sida, Dunajska cesta 9 II. dvorišče, levo. 3111

Kupi se psček (prave pasme foka) star od 3. do 6. mesecev. Ponudbe na naslov Intenirski baon, Cankarjevo nabr. 5. 3121

Travniki, dve košnji, se daje v najem. Brodu št. 29, p. Vič ali pa v nedeljo, 9. maja od 2—3. ure pop. v gostilni pri Martinu na Viču, da se travniki ogleda. 3120

Sprejme se takoj dobra strojevska, ob enem korespondentinja. Zglasiti se je v pisarni Solone gospodarske zadruge, Gospodstvena cesta 2, od 5—6. pop. 3129

Vino belo in rdeče lastnega pridelka letnika 1919 se proda. Naslov pove: Nadučitelj Rado Rumpret, Sromlje pri Brezicah ob Savi. 3128

Proda se šivalni stroj. Naslov pove upravn. Slov. Nar. 3113

Seno dobro, vrtno, proda po nizki ceni. Franc Florjančič, Dravice pri Ljubljani št. 20. 3125

Proda se. Moška obleka, čevlji, brivni aparat, klobuki, bluzi, okvirji otroški stol, porcelan in drugo pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 3.—5. pop. 3124

ŠOTO suho za izolacijo, stelo in kurivo odaja na vagone F. & A. Uher, veletrgovina s premogom Ljubljana. 3109

Zaloga novih raznovrstnih dvokoles s najboljšo pnevmatik, posebej pisane, srečna črva in vsakovrstni deli za dvokolesa in razni stroji. Vzamejo se tudi stara dvokolesa in stroji v račun.

F. R. trgovina z raznimi stroji, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Mirni dom prvi jugoslovanski sanatorij za nočanje, ž. ž. bolezni in za rekonvalescentne. Pojasnila daje vodja D. Čeh. Pošta Gornja Kungota pri Mariboru, 3076

Možji Pipa
kralj. sav. uradnik
Karla Pipa roj. Montreda
poročena
Jesenice, dne 5. maja 1920.

Proda se velik pec, lep bernardinec, ni Wilson Sv. Petra cesta 3. 305

Sprejem prodajalke, starejša moč, slovenske in nemške korespondence. Poizve se v trgovini I. Wanek, Sv. Petra cesta št. 19. 305

Kolar se išče za mestno pristavo. Hrana in stanovanje v hiši. Zglasiti se je: Ljubljana, Cesta na Kodeljevo 8. 2977

Kupi se stavbeno zemljišče v bližini ga ali iznega kolodvora. Ponudbe pod „Zemljišče 3085“ na upravn. Slov. Nar. 3085

Les, jelove daske, gradju, late i vapo. Posrednike nagradujem. Vladimir Ivov Sztapar (Vojvodina). 2926

La utičji lim 3 bar. okoli 500 kg na prodaj. Breznik i drug, Celje. 3149

Zamenjam vilo enonadstropno z dvonadstropno, ma stanovanjema in vrtom v Rožni dolini za vilo ali hišo v Ljubljani z enim stanovanjem, event. prodam. Naslov: Korošec. Videm pri Krškem. 3081

Notarskega kandidata ter stenografsko (tudi začetnico) sprejme takoj pod ugodnimi pogoji notar v lepem obmejnem kraju. Ponudbe pod: „Notarska pisarna 3041“ na upravn. Slov. Naroda. 3041

Odsek lesne industrije pri Zvezni industriji v Ljubljani razpisuje

službo tajnika strokovno naobraznega, za takojšnji nastop. Ponudbe naj se vpošljejo Odseku lesne industrije v Ljubljani, Selenburgova ulica 7, II. 3059

Gratična Hrib, pošta Tupalice pri Kranju ima

smrekovo lubje od približno 400 smrek 80 do 100 let starih naprodaj. Ponudbe po kg ceni naj se vpošljejo na gratično Hrib. 3076

Kavo, čaj
Cokoleto, Kakao, Bombone, Kavi pridelki, Mandeljine, Rozine, Paradiznike, Riz, Sive, Džave, Konjak, Rum, Šampanjec, Nemška vina, razpošilja po vsem kraljestvu.
Jos. Fabiani, Ljubljana, Prešernova ul. 54.

Voč vagonov koruznega zdroba in moka
proda
Gjorgije Grujić
Beograd Miletića ul. 15.

Kupi se parni stroj, tudi starejši, le-žeč ali prevozen „Parni stroj“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 3053

Več tesarjev se sprejme takoj v trajno delo. Anton Jeramova ul. 11, Ljubljana. 2773

Kamnosek, potrebujem strokovno izurjenega kamnoseka kot kompanjona. Kapital nepotreben. Ponudbe z referencami na Jovana Tomič Mitrovića (Srem). 2928

Kupi se parni stroj, tudi starejši, le-žeč ali prevozen „Parni stroj“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 3034

Strojevska večja slovenske in nemške službo pri delu družbi „Croatia“, Gosposvetska cesta 2. 3070

Dve pisalni mizi že rabljeni se prodajo. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 3062

Vajenec, krepak, poštenih staršev, se sprejme za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Ponudbe pod „Trgovina 3056“ na upravn. Slov. Naroda. 3059

Kupi se hiša ali vila v mestu ali na periferiji. Ponudbe pod šifro „Hiša ali vila“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 3096

Razglas.

S 1. oktobrom t. l. se oddajo v najem prostori za trgovino v mestni hiši v Ptuj, Florijanski trg št. 1. Ponudbe naj se vpošljejo na naslov „Mestna uprava Ptuj“ do 15. maja 1920.

Ptuj, dne 19. aprila 1920.

Vladni komisar: **Dr. M. Senčar**, s. r.

Okove za konjsko opremo

od medij in nklja, peresa za gamaše, pristne angleške vozne lake, konjske brzde, blčevnike, mast za kopita, vazelino, lak za usnje, klobučino za sedlo, vajetne in okrogle pasove, prašek za črnenje kakor vse sedlarske, jermenarske in tapetniške predmete dobavlja **Gross-Handels-Spezialhaus Marussig & Schmeberger** Graz, Griesgasse 40.

Pnevmatike Na debelo!
za avto in kolesa
Gumijevi trakovi M. Kuštrin
za trte
Ljubljana,
Vsakovrstne žice
za električne napeljave. **Dunajska cesta št. 20.**

Bez konkurencije! **Bez konkurencije!**
JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA
TELEF. BR. 6-38 **GUSTAV SELIGMANN** TELEF. BR. 6-38
Brzjav. „Jip“ Nikoličeva 3. **ZAGREB** Nikoličeva ul. 3.
Najboljše dobave in bogato skladišče: raznih vrst papirja kakor: tiskovnega, pisalnega, konceptnega, dokumentnega, konceptnega beloga itd., papirnatih prisoj, papirja za police (staleže) trgovskih in bank, omotov, map, tiskov in ostalega v to stroho spadajočega blaga.

Dva vagona haloškega vina
letnik 1918 in 1919 ima takoj naprodaj **Jakob Klemenčič** v Mezgovalih, pošta Meškajci pri Ptuj.

Dr. med. Fran Kavčič
špecialist za pljučne in notranje bolezni
se je nastanil na Bledu.
Ordinira od 11. do 12. in od 3. do 4.

Klobučarji!
Stule iz dlake oddaja
Hans Rossman, Leoben Austria.
Kontorist, 30 let star, nameščen doslej pri prvovrstnih podjetjih specerijake in kolonijalne stroke, želi prevzeti mesto

.. potnika ..
pri večjem podjetju. Cenjene ponudbe pod „Potnik 3127“ na upravn. Slovenskega Naroda. 3127

Žarnice
vseh tipov in svetlobnih jakosti dostavlja na kraj naročila (nezacarinjene) **A. Stadlbacher, Dunaj IV., Wiedner Hauptstrasse 10. Freihaus.** 3126

RAZPIS.
Glavno poverjeništvu ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani sprejme začasnega
računskega uradnika
zmožnega državnega knjigovodstva. Plača po dogovoru. Razpisano mesto je primerno za vpokojene državne računske uradnike. Prošnje je vlagati do 6. maja 1920.
Glavno poverjeništvu ministrstva za agrarno reformo v Sloveniji.

Za imenitni del odgovoren Valentin Kopitar.

Tvrška J. Gorec naznanja, da je nje ustanovitelj, gospod
Ivan Gorec
v starosti 63 let nenadoma preminul.
Lahek mu pokoj v hladni zemlji!
Ljubljana, dne 2. maja 1920.

Zahvala.
Povodom smrti našega nepozabnega soproga, očeta, deda, strica in tasta, gospoda
Antona Šantla
gimn. profesorja in žolskega svetnika v. p.
izrekamo najtoplejšo zahvalo za prijateljske dokaze sočutja in ljubezni do dragega pokojnika vsem, zlasti pa gospod Pfeiferjevi, Rendlovi in Romihovi, č. duhovščini, ravnateljstvu in učiteljskemu zboru mešč. šole v Krškem, gg. pevovodji in pevcem ter vsem, ki so ga spremenili na poslednji poti.
Krško-Sušak, dne 1. rožnika 1920.
Zalujoci ostali.

Zahvala.
Vsem, ki so nas ob prebriski izgubi našega ljubljene soproga, očeta, sina in brata, gospoda
Ivana Šusteršiča
tolažili ob boleznih in smrti, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gg. pevcem „Slavca“, br. Orlom in Orlam Hrušica-Stepanja vas, darovateljem krasnih vencev, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga tako častno spremili na kraj miru.
Oddolžiti pa se moramo v prvi vrsti blagi gospe in gospodu Pristau, ker sta se toliko žrtvovala za pokojnika, ga v boleznih obiskovala in tolažila.
Bog jima plačaj!
Štepanja vas, dne 3. maja 1920.
Zalujoci rodbina Šusteršič.